

Wymagania edukacyjne. Klasa 2. Zakres podstawowy. Nowa edycja

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Początki świata nowożytnego					
1. Nowe perspektywy: odrodzenie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy renesansu; przedstawia poglądy Niccolò Machiavelliego; przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy humanizmu; przedstawia poglądy Tomasza Morusa; wymienia cechy literatury renesansu; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu; charakteryzuje literaturę renesansu; przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich; przedstawia proces rozprzestrzeniania się 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu;

				idei renesansu w Europie;	
2. Sztuka renesansu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zabytki architektury renesansowej; wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu; porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnice i podobieństwa architektury i malarstwa renesansowego w

Temat lekcji	Ocena
--------------	-------

	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych twórców renesansu; 		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu; 	<p>średniowieczu i renesansie;</p>	<p>różnych regionach Europy;</p>
<p>3. Europejczycy odkrywają daleki świat</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie trasy wypraw i obszary odkryte przez Portugalczyków i Hiszpanów; wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne; wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne; wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami; wyjaśnia, dlaczego Portugalczycy i Hiszpanie jako pierwsi rozpoczęli wyprawy odkrywcze; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków; przedstawia wybrane kultury prekolumbijskie;

<p>4. Jak odkrycia geograficzne zmieniły Europę i świat</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej; pokazuje na mapie tereny przez nie zajęte; przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sposób zajmowania i organizację odkrytych terenów przez Portugalczyków i Hiszpanów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje organizację zajmowanych terenów przez Hiszpanów i Portugalczyków i wyjaśnia przyczyny różnic; wymienia skutki wielkich odkryć 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę traktatu z Tordesillas; porównuje wyobrażenia
--	---	---	---	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy; wyjaśnia pojęcie rewolucji cen; 	geograficznych dla Nowego Świata;	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków; 	Europejczyków o nieznanach ludach w XV w. i współcześnie;

<p>5. Podział zachodniego chrześcijaństwa</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich; • przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu; • wymienia postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny reformacji; • przedstawia organizację kościołów protestanckich: luteranckiego, kalwińskiego; • przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związki pomiędzy przyczyny reformacji religijnymi, gospodarczo-społecznymi i politycznymi; • porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luteranckiego i kalwińskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.; • wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego;
<p>6. Kościół katolicki wobec wyzwań reformacji</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia soboru trydenckiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru; • ocenia, które z nich były reakcją na zarzuty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary; • charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego i

<p>Temat lekcji</p>	<p>Ocena</p>
---------------------	--------------

	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe formy działalności jezuitów; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy działalności jezuitów; charakteryzuje działalność Świętej Inkwizycji; wyjaśnia, co to był <i>Indeks Ksiąg Zakazanych</i>; 	protestantów wobec Kościoła katolickiego; • charakteryzuje szkolnictwo jezuickie;		wyjaśnia przyczyny różnic; <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaki wpływ na inne dziedziny życia miały wyznania protestanckie np. gospodarkę;
II. Rzeczpospolita w XVI stuleciu					

<p>7. Rzeczpospolita i państwa ościenne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny z Zakonem Krzyżackim; wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hołd pruski); pokazuje na mapie tereny Inflant i ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji Zakonu Kawalerów Mieczowych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.; wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów; przedstawia konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją; wymienia przyczyny konfliktu z Rosją; przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą; przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici; przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu jego realizację; przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony; ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici;
--	--	--	---	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>8. Demokracja szlachecka. Rzeczpospolita Obojga Narodów</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia uprawnienia sejmu; wymienia postanowienia unii lubelskiej; wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce; wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną; wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja <i>Nihil novi</i> w procesie kształtowania się demokracji szlacheckiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję polityczną szlachty; przedstawia strukturę i sposób obradowania sejmu; charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego; wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej; wyjaśnia, dlaczego ustrój Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachecką; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej;
---	--	---	---	---	--

9. Pierwsi królowie elekcyjni	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia artykułów henrykowskich; przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta; wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji; pokazuje na mapie tereny przyłączone do 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów; wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego; przedstawia cele polityki zagranicznej 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje elekcję Henryka Walezego; wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem; charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego;
--------------------------------------	---	--	---	---	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

	Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego;	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją; pokazuje na mapie wyprawę Stefana Batorego na Rosję; 	Stefana Batorego i ocenia ich realizację;		
10. Rzeczpospolita Obojga Narodów – narody i religie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny reformacji w Rzeczypospolitej; wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej; wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.; wymienia najważniejsze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę społeczną, etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.; wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem; wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm; wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację demograficzną w Rzeczypospolitej w XVI w.; wyjaśnia, które wyznania protestanckie cieszyły się popularnością w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty;

	<p>postanowienie konfederacji warszawskiej;</p>				
--	---	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

				<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty;	
--	--	--	--	---	--

<p>11. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejon wydobycia surowców i kierunki handlu; • wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczypospolitą; • wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej; • wymienia grupy, kosztem której szlachcic zwiększał areał folwarku; • przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej; • przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy; • wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę; • charakteryzuje pozycję miast i mieszczaństwa w Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, które regiony najbardziej korzystały na handlu zbożem; • ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej; • wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę; • porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego szlachta nakładała ograniczenia na mieszczan; • ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej;
--	--	---	---	--	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
12. Kultura złotego wieku	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki; wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz przykładowe zabytki; rozpoznaje budowę renesansowe; przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka kulturowego i naukowego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia; porównuje poglądy na państwo i społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Stanisława Orzechowskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej; ocenia rolę fundacji Zamościa Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej w epoce odrodzenia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu; wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim;
III. Europa w XVII wieku					

<p>13. „Państwo to ja”. Absolutyzm francuski</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe kompetencje monarchy; definiuje pojęcie racja stanu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które utrudniały centralizację władzy we Francji; wyjaśnia, na kim opierał się monarcha wprowadzając absolutyzm; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednoczenia państwa francuskiego; przedstawia rolę Wersalu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej; charakteryzuje znaczenie Wersalu jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie;
--	---	---	---	--	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				<p>symbolu absolutyzmu francuskiego;</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób polityka Jean-Baptiste Colbert przyczyniła się do wzmocnienia Francji;

<p>14. Rewolucja i triumf monarchii parlamentarnej w Anglii</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny rewolucji w Anglii; wymienia skutki chwalebnej rewolucji; wymienia dokumenty, które ukształtowały ustrój w Anglii na przełomie XVII/XVIII w.; wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej; wymienia przyczyny chwalebnej rewolucji; wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; porównuje uprawnienia monarchy we Francji i w Anglii w końcu XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów; przedstawia rolę Olivera Cromwella po rewolucji angielskiej; przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej; przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii i wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w.; przedstawia zasady ustrojowe panujące we Francji i w Anglii w XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii król panuje a nie rządzi; porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejmu polskiego (koniec XVI w.);
--	---	--	---	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>15. Wojna trzydziestoletnia. Rywalizacja mocarstw w XVII w.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej; pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszły na mocy pokoju westfalskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej; wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej; wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne; przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, w jaki sposób wojna dotknęła ludność cywilną; charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki pomiędzy przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej; przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów;
---	--	--	--	---	---

<p>16. Kultura europejska w XVII w.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia racjonalizmu i empiryzmu; wymienia cechy architektury baroku i przykłady zabytków; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki baroku i przykłady zabytków; rozpoznaje dzieła sztuki barokowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w. przedstawia literaturę i muzykę doby baroku; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje różne nurty w sztuce baroku; przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.;
--	--	--	--	---	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła; 			
<p>IV. Rzeczpospolita w dobie wojen XVII w.</p>					

<p>17. Konflikty Rzeczypospolitej w I poł. XVII w.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polskoszwedzkich w I poł. XVII w.; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I poł. XVII w.; • wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polskoszwedzkich w I poł. XVII w.; • wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją; • przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi; • przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia szanse realizacji umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami; • wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na postanowienia rozejmów zawieranych ze Szwecją; • wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działalność dwóch hetmanów: Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego;
---	--	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

		<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I poł. XVII w.; 		Rzeczypospolitej z Turcją;	
<p>18. Kozacy, Moskwa i Rzeczpospolita w II poł. XVII w.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy; pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego; wymienia przyczyny wojny z Rosją w II poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego; wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację; ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów;

19. Rzeczpospolita i Szwecja: potop	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia układu w Radnot; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej biorąc pod uwagę kwestie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postępowanie wobec Szwedów Janusza Radziwiłła i
--	--	--	--	---	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny potopu szwedzkiego; • wymienia postanowienia pokoju w Oliwie; 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sojuszników polskich w trakcie potopu szwedzkiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich; 	polityczne, gospodarcze i kulturalne; <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych; 	Stefana Czarnieckiego; <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo za zdrajcę;

<p>20. Rzeczpospolita i imperium osmańskie. Wiktoria wiedeńska</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszary zajęte przez Imperium Osmańskie; • pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II poł. XVII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojen z Turcją w II poł. XVII w.; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II poł. XVII w. (traktat w Buczaczu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie; • przedstawia znaczenie wiktorii wiedeńskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją; • ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daje przykłady przedstawiania wiktorii wiedeńskiej w literaturze i sztuce;
<p>21. Rzeczpospolita w XVII w. – kryzys państwa</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe skutki gospodarczospołeczne wojen XVII- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reakcję szlachty na reformy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

	<p>wiecznych dla Rzeczypospolitej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji; 	<p>ustrojowe proponowane przez Wazów;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej; wymienia przyczyny zawarcia i postanowienia unii brzeskiej; 	<p>przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy w II poł. XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej; przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami wojen XVII-wiecznych dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski; 	<p>wspierać i w jaki sposób projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy;</p>
--	--	--	---	--	--

22. Kultura Rzeczypospolitej w XVII w.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy architektury baroku i podaje przykładowe zabytki z terenu Rzeczypospolitej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykładowe zabytki z terenów Rzeczypospolitej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ocenia, na ile <i>Nowe Ateny...</i> księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom
---	--	---	---	---	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sarmatyzmu; 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje budowle barokowe z terenów Rzeczypospolitej; wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku i przykładowych twórców; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz twórców; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty; 	wykształcenia szlachty polskiej XVII w.;
V. Europa i świat w XVIII w.					

<p>23. Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.; wymienia wynalazki XVIII-wieczne; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.; wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa; wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.; wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową; wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego do przemian gospodarczych na szeroką skalę najwcześniej doszło w Wielkiej Brytanii; przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.; przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera przy szukaniu szczepionki; wyjaśnia kim byli luddyci i jaki był cel ich działania;
--	--	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>24. Oświecenie w Europie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia idee oświecenia; przedstawia poglądy Monteskiusza; wymienia cechy kultury klasycystycznej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia sposoby propagowania idei oświecenia; przedstawia poglądy Jean Jacques’a Rousseau; podaje definicję absolutyzmu oświeconego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia; porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę; wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię; przedstawia rolę <i>Encyklopedii</i>... i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej; charakteryzuje absolutyzm oświecony; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia; przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia;
--	--	--	---	--	--

<p>25. Rosja w XVIII w. – początki mocarstwa</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji; wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne; przedstawia rolę Petersburga; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji; wyjaśnia, na czym polegał proces 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej; wyjaśnia, na czym polegała idea Moskwy jako Trzeciego Rzymu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy a Katarzyna II – Semiramidą Północy;
---	--	---	--	---	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I; 	<ul style="list-style-type: none"> europelizacji Rosji podjęty przez Piotra I; przedstawia przebieg i skutki wojny północnej; 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzierżawiu; 	

<p>26. Absolutyzm oświecony w Prusach i Austrii w XVIII w.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii; pokazuje na mapie obszar Prus w końcu XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia; wyjaśnia, które reformy w Prusach wzmocniły ich pozycję międzynarodową; charakteryzuje politykę józefinizmu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii; wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.; wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów; wyjaśnia, co było przyczyną różnic;
---	--	--	---	--	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>27. Powstanie Stanów Zjednoczonych</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny o niepodległość; pokazuje na mapie najważniejsze miejsca bitew z udziałem Polaków; wymienia federalne organy władzy i przykładowe ich kompetencje; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia organizację kolonii angielskich w poł. XVIII w.; przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii; wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią; wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią; przedstawia realizację idei oświeceniowych w <i>Deklaracji Niepodległości</i>; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi; przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje sylwetki Ojców Założycieli;
--	--	--	--	--	---

28. Naród przeciw królowi. Rewolucja francuska	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wymienia postanowienia Deklaracji 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykładowe związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
---	---	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

	<p>Praw Człowieka i Obywatela;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.; wymienia przyczyny wojny z Austrią; wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty; przedstawia rolę klubów politycznych; przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki; 	<p>wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wymienia przykładowe przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790; przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuantę; przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją; 	<p>wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789-1790; wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu; charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;
--	---	--	---	---	--

				Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	
--	--	--	--	---------------------------------	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>29. Francja republiką</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński; • wymienia postanowienia konstytucji dyktatoratu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny zamachu thermidoriańskiego; • wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów; • charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego; • przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów; • przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji; • ocenia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów;
-------------------------------------	--	---	---	--	---

--	--	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Rzeczpospolita w XVIII wieku					
30. Rzeczpospolita w dobie unii polskosaskiej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia sejmu niemego; wymienia przykładowe zmiany w kulturze w epoce saskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przebieg elekcji Augusta II; przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przykłady ingerowania Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II; przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I poł. XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czy w I poł. XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych;

31. Próby reform i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego; wymienia prawa kardynalne; pokazuje na mapie tereny utracone przez 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego; wymienia przyczyny konfederacji barskiej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparty konfederację barską; wyjaśnia, dlaczego Francja i
---	---	---	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	Rzeczpospolitą podczas I rozbioru;	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; przedstawia skutki konfederacji barskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków; ocenia, które z państw zaborczych odniosło 	Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji;

				największe korzyści z rozbioru;	
32. Kultura doby oświecenia w Rzeczypospolitej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I poł. XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej; • wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych; • wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II poł. XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa Ksiąg Elementarnych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.; • wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej; • przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.; • przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIIIwiecznej Rzeczypospolitej; • przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

<p>33. Sejm Wielki i drugi rozbiór Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady działania Rady Nieustającej; wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów; wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3-go Maja; pokazuje na mapie tereny, które utraciła Rzeczpospolita w czasie II rozbioru; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę Rady Nieustającej; charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego; wymienia postanowienia konstytucji o miastach i Konstytucji 3-go Maja; wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego; wymienia skutki konfederacji targowickiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca; wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na sejmie czteroletnim; wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie; wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności uchwalenia konstytucji o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja; przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3-go Maja; przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej; wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski przystępując do Targowicy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty;
--	--	---	--	---	--

--	--	--	--	--	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
34. Insurekcja kościuszkowska. Upadek państwa	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej; pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku trzeciego rozbioru; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej; wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego; ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po drugim rozbiorze; wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerzych kręgów społecznych; przedstawia okoliczności trzeciego rozbioru Rzeczypospolitej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej; przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego; przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej;

VII. Od epoki napoleońskiej do wojny krymskiej

35. Kształtowanie się systemu napoleońskiego w Europie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób Napoleon 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonapartego; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych
---	---	---	---	---	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

	<p>napoleońskich i miejsca decydujących bitew;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie państwa, które znalazły się w strefie wpływów Francji; • pokazuje na mapie Związek Reński; 	<p>wprowadził cesarstwo we Francji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia przykładowe postanowienia Kodeksu Cywilnego; 	<p>okresie konsulatu i cesarstwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie były cele i co wpływało na działania Napoleona wobec Wielkiej Brytanii; • ocenia skuteczność blokady kontynentalnej; 	<p>okresów kariery Napoleona Bonaparte;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których niektóre z nich się wywodziły;
--	--	---	---	---	--

<p>36. Napoleon a sprawa polska</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie; • wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich; • przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości; • przedstawia wpływ haseł rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich; • charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości; • wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości;
--	--	---	--	--	---

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

				wojnie z Prusami w latach 1806-1807;	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego;
37. Księstwo Warszawskie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.; • pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego; • wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim; • przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią; • ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski; • wyjaśnia pojęcie sum bajońskich w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie;

38. Upadek Napoleona	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
----------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wojny z Rosją w 1812 r.; pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona; wymienia, co pozostało po epoce napoleońskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.; przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku; wyjaśnia, co pozostało po epoce napoleońskiej dla Francji i Europy; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży; przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy; porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r.; ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy; 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia Napoleona Bonapartego jako wodza i polityka na tle innych wybitnych wodzów;

<p>39. Kongres wiedeński</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady, zgodnie z którymi podejmowano decyzje na kongresie wiedeńskim; wymienia państwa, których przedstawiciele odgrywali największą rolę podczas obrad kongresu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego został zwołany kongres wiedeński; pokazuje na mapie zmiany terytorialne związane z decyzjami kongresu wiedeńskiego; wyjaśnia, co to było Świąte Przymierze; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> łączy podejmowane na kongresie wiedeńskim decyzje z zasadami, zgodnie z którymi je podejmowano; charakteryzuje cele Świątego Przymierza; porównuje mapę Europy z okresu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego kongres wiedeński określa się tańczącym kongresem; porównuje mapy Europy z okresu napoleońskiego oraz po kongresie wiedeńskim i wyjaśnia przyczyny najważniejszych różnic; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach przedstawia rolę kobiet na kongresie wiedeńskim;
-------------------------------------	---	---	--	---	--

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe decyzje kongresu wiedeńskiego; 		napoleońskiego i po kongresie wiedeńskim;	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje układ sił w Europie po kongresie wiedeńskim; 	
40. Wiek pary i węgla. Rewolucja przemysłowa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które wpływają na zmiany demograficzne w Europie; przedstawia warunki życia robotników; wymienia grupy społeczne, które powstały w wyniku rewolucji przemysłowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: industrializacja, urbanizacja, migracja; wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce był związany proces industrializacji i urbanizacji; wyjaśnia, jak zmiany w transporcie wpłynęły na gospodarkę; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, z jakimi zmianami w gospodarce były związane procesy migracyjne w Europie; charakteryzuje zmiany struktury społecznej związane z rewolucją przemysłową; wyjaśnia, jak zmiany w transporcie i komunikacji wpłynęły na życie ludzi; wymienia najważniejsze osiągnięcia nauki w I poł. XIX w.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwój nauki w I poł. XIX w.; ocenia, które z wynalazków mogły poprawić warunki życia ludności; wyjaśnia, co wpłynęło na poprawę sytuacji robotników; wyjaśnia, co spowodowało, że rewolucja przemysłowa miała miejsce najwcześniej w Anglii, a dopiero później 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na podstawie materiałów z podręcznika i innych źródeł przedstawia zmiany w krajobrazie Europy Zachodniej, które zaszły w wyniku rewolucji przemysłowej;

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
				stopniowo na kontynencie;	
41. Główne nurty polityczne w Europie w I poł. XIX w.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne założenia ideologii liberalnej; wymienia główne założenia ideologii konserwatywnej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne założenia komunizmu; przedstawia najważniejsze cechy romantyzmu; wymienia przykładowych twórców romantyzmu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego doszło do powstania ideologii socjalistycznej; charakteryzuje socjalizm utopijny; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się tożsamości narodowej; porównuje socjalizm utopijny i komunizm; wskazuje realizację cech romantyzmu w dziełach kultury; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność liberałów w Europie; przedstawia zaangażowanie artystów w sprawy społeczne i polityczne w I poł. XIX;

<p>42. Wiosna Ludów w Europie. Wojna krymska</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze przyczyny Wiosny Ludów; wymienia państwa, w których doszło do wystąpień w czasie Wiosny Ludów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny Wiosny Ludów we Francji i państwach niemieckich; przedstawia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1849 r.; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny Wiosny Ludów w monarchii habsburskiej i państwach włoskich; przedstawia skutki Wiosny Ludów w państwach europejskich; wyjaśnia, co spowodowało różnice w przyczynach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co ułatwiło monarchom tłumienie wystąpień w okresie Wiosny Ludów; wyjaśnia, co ułatwiło Ludwikowi Napoleonowi przejęcie pełni władzy we Francji; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego do wystąpień w okresie Wiosny Ludów nie doszło w Anglii i Rosji;
<p>Temat lekcji</p>	<p>Ocena</p>				
	<p>dopuszczająca</p>	<p>dostateczna</p>	<p>dobra</p>	<p>bardzo dobra</p>	<p>celująca</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie rejon, gdzie toczyła się wojna krymska; • wymienia skutki wojny krymskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji; 	<p>Wiosny Ludów w poszczególnych państwach europejskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojny krymskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie Wiosny Ludów i wojny krymskiej dla układu sił w Europie w poł. XIX w.; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego wojnę krymską uznaje się za kres działalności Świętego Przymierza; • przedstawia działalność Florence Nightingale;
--	---	---	--	--	--